

La substantivele de declinare a III-a se observă unele forme cazuale, proprii declinării a II-a¹. Astfel, substantivele de tipul *st'ep'* „cîmp“ au la singular în dativ și prepozițional desinența -e (în loc de -i): *had'it' pō st'ip'é* „a umbla pe cîmp“, *adb'it' kasu nō st'ip'é* „a bate coasa pe cîmp“.

Se observă, surprinzător, prezența desinenței *y* neaccentuat la nominalul plural al unor substantive masculine și neutre care în limba comună au terminația -a. Comp. *drōuy* „lemn“, *γázy* „ochi“, *r'óbry* „coaste“.

Se întrebuințează numai ca substantive „pluralia tantum“: *mózy'i* „creier“, *γar'dčk'i* „friguri“, *uγá'i* „cărbuni“ *si'ún'i* „salivă“, *tōbar'étk'i* „taburet“.

Ne întîmpină în grai numeroase diminutive dezmiardătoare formate cu ajutorul sufixelor substantivale - *očk(a)*, - *očk(o)*, - *ičk(a)*, - *ečk(a)*, - *ik*, - *k(a)*, dintre care unele au numai aspect, nu și sens diminutival: *v'ílččkō* „furculiță“, *r'ámččkō* „tablou“, *pólččkō* „poliță“, *mōlaččkō* „lapte“, *l'ésn'ičk'i* „scară“, *mýšččkō* „șoarece“, *nóžyk* „cuțit“ *iapátčkō* „lopată“, *r'éččkō* „riu“, *may'ílčkō* „mormint“, *pōharónk'i* „înmormintare“. Menționăm că în întrebările puse informatorilor, cuvintele românești la care s-au obținut aceste răspunsuri (cu excepția lui *furculiță*) nu aveau nici aspect și nici sens diminutival.

Verbul. Spre deosebire de limba comună, toate verbele, atît de conjugarea I cît și de conjugarea a II-a, formează prezentul și viitorul simplu la persoana a III-a, singular și plural, prin adăugarea unor desinențe în -t muiat: *došt' id' / ót' /* „plouă“, *báby id' / út' /* „femeile merg“ (conj. I-a, timpul prezent), *dóšt' paid' / ót' /* „va ploua“, *báby paid' / út' /* „femeile vor merge“ (conj. I-a, viitorul simplu), *sónčō ushód' / it' /* „răsare soarele“ (conj. a II-a, prezent) etc.

Pronumele. Pronumele personal de persoana a III-a plural este *an'é*. Se poate auzi, însă, îndeosebi la tineri, și rostirea *an'í*, explicabilă la aceștia prin influența limbii literare învățate în școală.

Pronumele demonstrativ de apropiere este *jétyi* (*jétyi γot* „anul acesta“). Pentru depărtare se întrebuințează pronumele *toí* (*toí pōyr'ep* „pivnița aceea“).

Interjecția. Printre aceste cuvinte unele sînt de origine românească. Este vorba de interjecțiile cu care se cheamă animalele domestice: *kúcu-kúcu* (pentru chemarea cînelui), *p'is-p'is-p'is* (pentru chemarea pisicii), *zyt* (pentru gonirea pisicii), *pui-pui-pui* (pentru chemarea găinilor), *bóč'i-bóč'i* (pentru chemarea gîștelor).

Morfologia și derivarea împrumuturilor lexicale românești:

Adaptarea împrumuturilor substantivale românești la sistemul morfologic al graiului are loc în felul următor. Substantivele românești de declinare I (dominante sînt cele terminate în -ă) se încadrează în declinarea a II-a rusească (unde domină substantivele terminate în -a neaccentuat, fonetic - ъ). Comp. *kōnap'idō* (< conopidă), *savátō* (< salată), *kōram'idō* (< cîrămidă), *v'išynō* (< vișină). Substantivele românești de declinare a II-a (terminate în consoană dură sau -i semivocalic)² se înca-

¹ Aici, ca și mai departe, ținem seama de gruparea pe declinări din *Граматика русского языка* (I), Academia de științe a U.R.S.S., Moscova, 1953, p. 133—134.

² Împrumuturile substantivale terminate în consoană muiată, *u* silabic și *u* nesilabic sînt numeric cu totul neînsemnate.